

Utfyllende bestemmelser for forskrift om tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket i Aust-Agder av 03.09.2018

Kap. 1 Innledende bestemmelser

Til §§ 2 og 3 Hvem kan søke om tilskudd

Forskriften lyder:

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder for tilskudd til miljøtiltak i Aust-Agder fylke.

§ 3 Grunnvilkår

Tilskudd til miljøtiltak etter denne forskriften kan bare gis til

- foretak som er berettiget produksjonstilskudd jf. forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 om produksjonstilskudd mv. i jordbruket, og/eller,*
- beitelag som er godkjent av kommunen og som er registrert i Enhetsregisteret, jf. enhetsregisterloven av 13.06.1994, nr. 15.*

§ 4 Definisjoner og avgrensinger

Forskriften lyder: I denne forskriften benyttes samme definisjoner og krav som i gjeldende forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket. Telledato for opplysninger om dyretall og areal er hvis ikke annet er bestemt 1 oktober.

Med prioriterte utmarksområder eller prioriterte kulturlandskap menes områder som er prioritert av Fylkesmannen som spesielt verdifulle områder i det regionale miljøprogrammet for Aust-Agder.

Med skjøtelsplan menes en plan, inklusiv kart, med tiltak som tar vare på og fremmer de verdier som nevnt i tilskuddsordningen. Skjøtelsplanen skal være godkjent av kommunen.

Ved tilskudd for beitedyr i §§ 6 og 8 stilles det krav om beiting i minst 8 uker, tidspunkt for godkjent beiteperiode fastsettes av Fylkesmannen.

Kap. 2 Tilskudd til skjøtsel av kulturlandskap

NB: Utfyllende retningslinjer for §§ 5,6 og 8 gis her under ett.

§ 5 Tilskudd til slått av lokalt verdifulle jordbrukslandskap

Forskriften lyder: Det kan gis arealtilskudd for slått av fulldyrka og overflate dyrka eng som er prioritert kulturlandskap. Det kan bare gis tilskudd for areal som er godkjent som tilskuddsberettiget og omsøkt ved søknad om produksjonstilskudd samme år.

Fylkesmannen kan fastsette krav til skjøtelsesplan i områder som er underlagt bestemmelser om fredning eller vern.

§ 6 Tilskudd til beite av lokalt verdifulle jordbrukslandskap

Forskriften lyder: *Det kan gis tilskudd for dyr som beiter på innmarksareal i prioriterte kulturlandskap.*

Det kan bare gis tilskudd for dyr og areal som er godkjent som tilskuddsberettiget og omsøkt ved søknad om produksjonstilskudd samme år.

Fylkesmannen kan fastsette krav til skjøtelsesplan i områder som er underlagt bestemmelser om fredning eller vern.

§ 7 Tilskudd til slått av bratt areal

Forskriften lyder: *Det kan gis tilskudd til slått av fulldyrka og overflatedyrka jord med hellingsgrad mellom 1:5 og 1:3 og tilskudd til slått av fulldyrka og overflatedyrka jord med brattere areal enn hellingsgrad 1:3.*

Arealet skal høstes ved slått. Arealet skal ligge med grasdekke gjennom vinteren. Tilskuddet utmåles pr. dekar.

Formål med § 7:

Tilskudd skal stimulere til slått av bratte arealer for å holde arealene i hevd og ivareta et åpent kulturlandskap.

Utfyllende retningslinjer og krav for § 7:

Tilskuddet gis til overflatedyrka eller fulldyrka areal der det høstes gras ved slått. Arealet må ligge med grasdekke gjennom vinteren. Grasarealet kan vår- eller høstbeites, men arealet må slås minst en gang i tillegg for å komme inn under ordningen.

Det utbetales ikke tilskudd utover 50 000 kr pr foretak.

Foreløpige tilskuddsatser:

Helling mellom 1:5 og 1:3 - kr 200,- pr. dekar

Helling større enn 1:3 - kr 300,- pr. dekar

§ 8 Tilskudd til beite i utmark

Forskriften lyder: *Det kan gis tilskudd for dyr som beiter i utmark i prioriterte kulturlandskap. Det kan bare gis tilskudd for dyr som er godkjent som tilskuddsberettiget og omsøkt ved søknad om produksjonstilskudd samme år.*

Fylkesmannen kan fastsette krav til skjøtelsesplan i områder som er underlagt bestemmelser om fredning eller vern.

Formål med §§ 5, 6 og 8:

Tilskudd skal stimulere til skjøtsel av lokalt verdifulle kulturlandskap. For hver kommune viser en til liste og kart for disse prioriterte områdene. I tillegg regnes alle øyer langs kysten uten veiforbindelse som prioriterte utmarksområder.

Utfyllende retningslinjer og krav for §§ 5, 6 og 8:

Virkeområde

- a. Arealtilskudd til fulldyrka og overflatedyrka eng i prioriterte kulturlandskapsområder.
- b. Tilskudd for storfe, geit, sau, hest og hjort som beiter i prioriterte områder i minst 8 uker fra 1. mai til 15. oktober.
- c. Det kan gis tilskudd for hest som eies av andre enn den som organiserer beitet, hvis dette kan dokumenteres gjennom avtale. Tilskudd for disse hestene utbetales til søker.

Krav til arealtilskudd.

- a. Det er et krav at arealene brukes på en slik måte at det ikke kan oppstå fare for avrenning av gjødsel til vassdrag, eller forurensing av vassdrag eller grunnvann med plantevernmidler.
- b. Engarealer skal slås minst en gang om året.
- c. Gjengroing av arealene skal motarbeides aktivt, om nødvendig skal arealene ryddes manuelt.
- d. Kulturminner i eller i tilknytning til arealene skal skjøttes tilfredsstillende.

Krav til beitetilskudd:

- a. Ved hold av utegangersau skal det foreligge tillatelse fra Mattilsynet ved utedrift når dyra ikke har tilgang til oppholdsrom.
- b. Antallet beitedyr skal være tilpasset arealet slik at det oppnås en effektiv utnyttelse av beitet.
- c. Fylkesmannen kan stille spesielle krav ved beiting i områder som er underlagt fredning eller vern.
- d. Fylkesmannen kan gi varig dispensasjon fra kravet om 8 ukers beitetid i et område eller en kommune etter søknad fra kommunen.
- e. Hold av beitedyr skal være i samsvar med krav og tilrådninger fra Mattilsynet.

Avgrensing av tilskudd:

- a. For tilskudd til beiting på innmark regnes bare innmarksarealer som beiteareal ved utregning av tilskudd.
- b. For tilskudd til beiting på innmark i prioriterte områder som innmark, landskapsvernområde og naturreservat er det satt et tak på tilskudd pr dekar beiteareal på kr 160 pr dekar.
- c. Det kan ikke gis tilskudd både til slått og beiting av samme arealet. Hvis arealet både slås og beites regnes arealet som eng hvis det er tatt en slått på arealet.
- d. Det kan bare utbetales ett beitetilskudd til samme beitedyr for en beitesesong.

Krav til søknaden

- a. Arealene og beiteområdene det søkes tilskudd for, skal være inntegnet på kart.

Dyreenheter:

1 sau/lam/geit/kje = 1 dyreenhet

1 ungdyr av storfe/hest/hjort = 3 dyreenheter

1 melkeku/ammeku = 5 dyreenheter

Foreløpige tilskuddsatser:

Arealtilskudd kr 110,- pr. dekar

Beitetilskudd på innmark: 1 dyreenhet = kr 75, maks kr 160 pr. dekar

Småfe (voksne kr 75, lam/kje kr 75), storfe, hest og hjort kr 225, melkeku, ammeku kr 375

Beitetilskudd på prioritert utmark: Småfe (voksne kr 75, lam/kje kr 75), storfe og hest kr 225

Det utbetales ikke tilskudd utover 40 000 kr pr foretak for ordningene under §§ 5,6 og 8.

§ 9 Tilskudd til drift av beitelag

Vi viser til egne utfyllende bestemmelser.

Kap. 3 Tilskudd til skjøtsel av biologisk mangfold

NB: Utfyllende retningslinjer for §§ 10, 11, 12 og 13 gis her under ett.

§ 10 Tilskudd til skjøtsel av slåttemark

Forskriften lyder: *Det kan gis tilskudd til skjøtsel av slåttemark som er registrert i Naturbasen som lokalt, regionalt eller nasjonalt viktig.*

Det skal foreligge skjøtselsplan for slåttemarka.

§ 11 Tilskudd til skjøtsel av kystlynghei

Forskriften lyder: *Det kan gis tilskudd til skjøtsel av kystlynghei som er registrert i Naturbasen som lokalt, regionalt eller nasjonalt viktig.*

Det skal foreligge skjøtselsplan for kystlyngheia.

§ 12 Tilskudd til skjøtsel av styvingstrær

Forskriften lyder: *Det kan gis tilskudd til skjøtsel av styvingstrær.*

Det skal foreligge skjøtselsplan for styvingstre.

§ 13 Tilskudd til beite av biologisk verdifulle arealer

Forskriften lyder: *Det kan gis tilskudd til beiting av biologisk verdifulle arealer som er registrert i Naturbasen som lokalt, regionalt eller nasjonalt viktig.*

Det skal foreligge skjøtselsplan for de biologisk verdifulle arealene.

Formål:

Tilskuddet skal stimulere til å ta vare på biologiske verdier i jordbrukets kulturlandskap.

Virkeområde:

Det kan gis tilskudd til skjøtsel/vedlikehold av:

- a. Arealer med slåttemark, kystlynghei og biologisk verdifulle arealer som er registrert i Naturbasen som lokalt, regionalt eller nasjonalt viktig.
- b. Styvingstrær

Generelle krav:

- a. Søker skal ha godkjent skjøtselsplan med kart.
- b. Skjøtsel skal skje etter retningslinjer utarbeidet i samråd med Fylkesmannen, jf. informasjonsbrosjyrer.

Spesielle krav:

- a. Slåttemark og beite av biologisk verdifulle areal:
Det skal ikke nyttes plantevernmidler eller tilføres gjødsel ut over det som blir tilført ved beiting. Slått og beite skal skje slik at artsrikdommen av planter blir tatt vare på.
- b. Kystlynghei:
Det skal være tre måneders vinterbeiting og lyngsviing etter skjøtselsplan. Skjøtselsplan skal utarbeides i samsvar med informasjonsbrosjyre.
- c. Styvingstrær:
Styvingstrær skal styves hver 3.-5 år og skjøtsel skal være i samsvar med informasjonsbrosjyre.

Foreløpige tilskuddssatser:

Slåttemark	kr 1100 pr. dekar og år maksimalt kr 15 000 pr. år.
Kystlynghei	kr 20 pr. dekar. maksimalt kr 10 000 pr. år.
Styvingstrær	kr 220 pr. tre og år. maksimalt kr 5 000 pr år
Beite av biologisk verdifulle areal	kr 660 pr. dekar og år maksimalt kr 15 000 pr. år.

Kap. 4 Tilskudd til kulturmiljøer og kulturminner

NB: Utfyllende retningslinjer for §§ 14, 15 og 16 gis under ett.

§ 14 Tilskudd til skjøtsel av gravminner

Forskriften lyder: *Det kan gis tilskudd til skjøtsel av gravminner som er registrert i Askeladden.*

Det skal foreligge skjøtelsplan for gravminnene.

§ 15 Tilskudd til andre automatisk freda kulturminne

Forskriften lyder: *Det kan gis tilskudd til skjøtsel av buveier som er registrert i Askeladden.*

Det skal foreligge skjøtelsplan for buveien.

§ 16 Tilskudd til skjøtsel av bakkemurer

Forskriften lyder: *Det kan gis tilskudd til skjøtsel av bakkemurer.*

Det skal foreligge skjøtelsplan for bakkemurene.

Formål:

Tilskudd skal stimulere til å ta vare på kulturmiljøer og kulturminner i jordbrukets kulturlandskap.

Utfyllende retningslinjer og krav:

Virkeområde:

Det kan gis tilskudd til skjøtsel/vedlikehold av:

- a. Automatisk freda kulturminner som gravminner og buveier som er registrert i databasen Askeladden.
- b. Bakkemurer som er minst 50 cm høge.

Generelle krav:

- a. Søker skal ha godkjent skjøtelsplan med kart.

Spesielle krav:

- a. Automatisk freda kulturminner. Vedlikehold skal skje etter prinsipper som kulturminneforvaltningen legger til grunn og som framgår av informasjonsbrosjyren. Ved skjøtsel er det viktig å ikke gjøre skade. Ta kontakt med fylkeskommunen ved tvil.

Foreløpige tilskuddssatser:

Gravminner:	kr 550 pr. stk. maksimalt kr 10 000 pr år
Buveier:	kr 1 600 pr. dekar mindre enn 100 meter buvei = 1 dekar mer enn 100 meter buvei = 2 dekar maksimalt kr 3 200
Bakkemurer:	kr 15 pr. meter maksimalt kr 5 000

Kap. 5 Tilskudd til friluftsliv og tilgjengelighet

§ 17 Tilskudd til vedlikehold av ferdselsårer i jordbrukslandskapet

Forskriften lyder: *Det kan gis tilskudd til vedlikehold av ferdselsårer for allmenheten i jordbrukslandskapet. Det skal foreligge plan for tiltak og vedlikehold av ferdselsårene.*

Formål:

Tilskuddet skal stimulere til og gi betaling til foretak som frivillig legger til rette for opplevelse og styrt ferdsel på eller i kanten av jordbruksareal dersom den er i et sammenhengende turstinett.

Utfyllende retningslinjer og krav:

- a. Det kan gis tilskudd til tursti som går over eller i kanten av innmarksareal dersom denne er en del av en sammenhengende merket turvei. Det kan da gis tilskudd til hele veien også den delen som går gjennom utmark. Lengden av utmarksdelen skal likevel ikke være større enn lengden av innmarksdelen. Det kan gis tilskudd til hulvei dersom den er en del av en sammenhengende tursti.
- b. Tilskuddet skal dekke vedlikehold av turstien og kompensasjon for ulempe.
- c. Det skal være samarbeidsavtale for tilrettelagt ferdsel på min. 5 år mellom grunneiere når det er nødvendig for å få sammenhengende turstinett.
- d. Turstien skal være godt merket og eventuelt skiltet i terrenget.
- e. Turstien skal være beskrevet og merka av på kart.
- f. Turstien kan avmerkes på offentlig kjent turkart.
- g. Det oppfordres til planlegging i samarbeid med kommune, friluftsråd, historielag m.fl.

Foreløpig tilskuddssats:

kr 5 pr. meter
maksimalt tilskudd kr 5 000

Kap. 6 Tilskudd for å redusere avrenning til vassdrag og kyst

NB: Utfyllende retningslinjer for §§ 18, 19 og 20 gis her under ett.

§ 18 Tilskudd til vegetasjonssone

Forskriften lyder: *Det kan gis tilskudd for buffersone i utvalgte vassdrag prioritert av Fylkesmannen.*

§ 19 Tilskudd for ingen/ utsatt jordarbeiding

Forskriften lyder: *Det kan gis tilskudd for areal som ikke jordarbeides før 1. mars året etter høsting av hovedveksten på arealet, og der halmen på arealet ikke brennes.*

Dette gjelder for de prioriterte kommunene Risør, Gjerstad, Tvedestrand, Arendal, Froland, Åmli, Evje og Hornnes, Iveland, Birkenes, Grimstad og Lillesand.

§ 20 Tilskudd til fangvekst etter høsting

Forskriften lyder: *Det kan også gis tilskudd for areal som er tilsådd med fangvekster og som ikke jordarbeides før 1. mars året etter høsting av hovedveksten på arealet.*

Formål:

Tilskuddet skal bidra til å redusere avrenning og utvasking av matjord og næringsstoff fra jordbruksarealer.

Utfyllende retningslinjer og krav:

Virkeområde:

Arealer med følgende driftsopplegg/jordarbeidingsmetoder kan godkjennes for tilskudd:

- a. Areal i prioriterte områder (Risør, Gjerstad, Tvedestrand, Arendal, Froland, Åmli, Evje og Hornnes, Iveland, Birkenes, Lillesand og Grimstad) som ikke jordarbeides om høsten (stubbåker): Ordningen omfatter korn, oljevekster, frøeng siste høsteår og grønfôrvekster sådd med liten radavstand og der bare overjordiske plantedeler blir høstet.
- b. Fangvekster sådd etter tidlige grønnsaker, poteter eller rotvekster.
- c. Grasdekt buffersone ved åpenåkerarealer langs vassdrag med minimum bredde på 5 meter. Utvalgt område er nedbørfeltet til Reddalsvannet og Landvikvannet i Grimstad.

Engareal og korn med gjenlegg er ikke omfattet av ordningen.

Vilkår for tilskudd:

- a. Arealene kan ikke jordarbeides før tidligst 1. mars året etter at tilskuddet er innvilget.
- b. Halmen på arealet kan ikke brennes.
- c. Krav til areal med fangvekst:
 1. Fangveksten må være sådd så tidlig at den dekker jordoverflaten tidlig på høsten.
 2. Fangveksten skal være en annen art enn hovedveksten og kan ikke være hovedvekst på arealet året etter.
 3. Fangveksten skal ikke gjødsles eller sprøytes om høsten.
 4. Det skal være maksimalt 15 % belgvekster i frøblanding som skal nyttes til fangvekst.
 5. Fangvekster kan høstes ved slått eller beiting, dersom det ikke medfører dårligere effekt av fangveksten.
- d. Krav til vegetasjonssoner:

Grasdekt vegetasjonssone (buffersone) skal være en beskyttende sone langs vassdraget. Det gis tilskudd per lengdemeter til en minimum 5 meter bred sone. Dette betyr at total bredde på vegetasjonssonen + naturlig vegetasjon skal være minst 7 meter. Minst 2 meter naturlig vegetasjon som er et krav i produksjonstilskuddsammenheng langs vassdrag med årssikker vannføring, og minst 5 meter grasdekt vegetasjonssone i tillegg. Buffersonen må være sådd så tidlig at graset er godt etablert og dekker jordoverflaten tidlig på høsten og den skal ikke fornyes oftere enn hvert 5. år. Buffersonen skal ikke gjødsles eller sprøytes, og skal slås/høstes hvert år.

Krav til søknaden:

- a. Telledato for arealtall er 1.oktober.

b. Søker skal legge ved kart som viser de aktuelle arealene.

Foreløpige tilskuddssatser:

Arealer som ikke høstpløyes (overvintrer i stubb): kr 110 pr. dekar

Arealer tilsådd med fangvekster etter tidligproduksjon
av potet eller grønnsaker: kr 250 pr. dekar

Vegetasjonssone (grasdekt buffersone) ved
åpenåkerarealer: kr 25 pr. meter
maksimalt kr 5 000 kr pr. dekar

Kap. 7 Tilskudd for å redusere utslipp til luft

§ 21 Tilskudd til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel

Forskriften lyder:

Det kan gis tilskudd til nedlegging og nedfelling i voksende kultur og åpen åker. Videre kan det gis tilskudd til rask nedmolding innen 2 timer. Det kan gis ekstra tilskudd ved bruk av tilførselsslanger når forannevnte metoder for miljøvennlig spredning er brukt.

Formål:

Tilskuddet skal bidra til at husdyrgjødsel spres på en miljøvennlig måte som reduserer utslipp til luft, forurensing av vann og gir minst mulig luktulemp. Spredningen skal foregå slik at mest mulig av næringsstoffene i gjødselen gjøres tilgjengelig for plantevekst.

<u>Tiltak:</u>	<u>Tilskuddssats i kr:</u>
1. Nedlegging eller nedfelling i voksende kultur og åpen åker	75
2. Spredning med rask nedmolding innen 2 timer	75
3. Ekstratilskudd v/ bruk av tilførselsslanger*	40

*Forutsatt at spredning skjer etter metode 1 eller 2 over

Maksimalt tilskudd: kr 30 000.

Utfyllende retningslinjer og krav:

- All husdyrgjødsel på foretaket skal spres innen 1. september.
- Arealene skal høstes eller beites etter spredning samme år.
- All spredning av husdyrgjødsel på omsøkte areal må spres innen fastsatt frist og med miljøvennlig metode i samme vekstsesong.

Kap. 8 Generelle bestemmelser

Se forskrift.